

'Seletuskiri volikogu määruse eelnõu "Rae valla 2017. aasta eelarve kinnitamine" juurde

SISSEJUHATUS

Rae valla 2017.a. eelarves on planeeritud põhitegevuse tulusid 27 251 930 eurot ja põhitegevuse kulusid 24 034 686 eurot. Põhitegevuse tulem on 3 217 245 eurot. Investeermistegevuse kogusumma on -6 963 964 eurot, st. et investeeringute kulud ja finantskulud kokku on selle summa võrra suuremad põhivara müügi ja põhivara sihtfinantseerimise tulemi kavandavast kogusummast. Eelarve tulem kokku on -3 746 720 eurot.

Finantseerimistegevuse summa on 2017.a. 4 756 282 eurot. Investeeringute katteks kasutatakse laenu kuni 6 500 000 eurot. Osa sellest summast on 2016.a. vormistatud 10 miljoni suuruse laenu kasutamine 2017.a. esimestel kuudel, teise osa moodustab uus laen 2017.a. kavandatavate investeeringuobjektide ehitamise katteks. Laenude tagasimakseks kulub 2017.a. 1 743 718 eurot.

Eelarve aluseks on võetud Rae valla eelarvestrateegia aastani 2020.

2017. aasta eelarvega jätkatakse intensiivset panustamist hariduse valdkonda. Investeeringute kogusumma on kavandatud 5,1 miljonit eurot, mis moodustab 52% koguinvesteeringutest. Suurimad hariduse valdkonna objektid 2017.a. on Vaida põhikooli rekonstrueerimise jätkamine ning Lagedi ja Järveküla lasteaiad. Investeeringuteks maanteetransporti ja tänavalgustusse kulub 3,8 miljonit eurot, mis moodustab 39% investeeringute kogumahust.

Võrreldes 2016.a. kasvavad oluliselt, 2,4 miljonit eurot, põhitegevuse kulud. Peamise osa sellest moodustab personalikulude kasv - 2,2 miljonit eurot. Personalikulude kasv on suunatud 1,9 miljoni euro ulatuses hariduse valdkonda. Tunduvalt suurenevad pedagoogilise personali palgad ning täisaasta ulatuses töötab Järveküla kool (2016.a. kuluses 4 kuud). Majandamiskulude kasv on 0,2 miljonit eurot. 2016.aastaga võrreldes on nii kasvavaid kui kahanevaid kulurühmi, täpsemalt järgnevates osades.

Jõudsalt kasvab 2017.a. tulude eelarve. Kasvu põhjustavad peamiselt jätkuvalt kiire valla elanikkonna ning tulude kasv. 2016.a. elanikkonna kasv jääb eeldatavalt 900 ja 1 000 inimese vahele. 2015.a. kasvuks oli 828, 2014.a. 854.

2017.a. eelarve on üles ehitatud vastavalt Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele ja Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile.

Eelarve koosneb põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeermistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse eelarveosadest.

Eelarve seletuskirja tekstis esinevates võrdlustes 2016.aastaga võrreldakse 18. oktoobri seisuga korrigeeritud 2016.a. eelarvega. Kõik tabelites olevad numbrid on eurodes.

PÕHITEGEVUSE TULUD

2017.a. eelarve põhitegevuse tulude mahuks on planeeritud 27 251 930 eurot, võrreldes 2016. a eelarvega on kasv 13,0%.

30 Maksutulud

Füüsilise isiku tulumaks. Tulumaksu laekumise prognoos on 18 560 000 eurot. Võrreldes 2016.a. eelarvega on kasv planeeritud 13,2%. 2016.a. eelarves on tulumaksu laekumiseks planeeritud 16 391 037 eurot, 11 kuu tegelike laekumiste alusel on aastaprognosis 16 697 379 eurot (+1,9% eelarvest). Võrreldes 2016.a. prognoosiga on tulumaksu laekumise kasvuks 2017.a. kavandatud 11,2%.

Üksikisiku tulumaksu laekumist aastate lõikes iseloomustab alljärgnev tabel:

Kuu	2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoos
Jaanuar	763 601	835 955	952 142	1 110 138	1 193 181	1 367 754
Veebruar	650 786	796 377	890 200	1 008 747	1 034 427	1 323 773
Märts	733 649	823 613	921 281	1 068 938	1 312 699	1 335 447
Aprill	714 117	838 281	922 540	1 082 940	1 209 075	1 377 372
Mai	745 446	824 145	943 345	1 087 221	1 242 062	1 425 961
Juuni	733 769	847 311	944 026	1 060 055	1 232 775	1 455 283
Juuli	846 022	1 015 675	1 075 462	1 213 204	1 340 987	1 505 891
August	758 621	850 344	971 934	1 108 988	1 227 631	1 421 287
September	674 703	797 022	892 697	998 363	1 143 331	1 321 798
Oktoober	709 629	804 933	910 967	1 039 513	1 214 286	1 380 040
November	729 739	816 120	946 226	1 038 647	1 206 356	1 365 982
Detsember	738 299	856 198	942 923	1 084 062	1 247 801	1 416 791
Aasta kokku	8 798 381	10 105 974	11 313 743	12 900 816	14 654 611	16 697 379
Kasv	10,7%	14,9%	12,0%	14,0%	13,6%	13,9%

2017.a. laekumise prognoosimisel on võetud arvesse:

- maksumaksjate keskmist arvu ja nendelt laekunud tulu;
- elanike arvu kasvu (2017. aasta alguseks prognoos 16 920 inimest), kasv 6,0%;
- nende hulgas maksumaksjate osakaalu, prognoositav keskmine 2016.a. – 49,5%; 2015.a. – 49,4%, 2014.a. – 48,8%, 2013.a. – 48,0%, 2012.a. – 47,6%, 2011.a. – 47,2%;
- arvestades muutuseid elanikkonna ja maksumaksjate arvus ning tööhõive stabiliseerumist, prognoosime maksumaksjate osaks valla elanikest 2017. aastal 49,5%;
- maksumaksja keskmise tulu tõusuks on prognoositud 5,0%.

Maksumaksjate arvust, füüsilistele isikutele tehtud väljamaksetest, maksumaksjate sissetulekutest ja tulumaksu laekumistest ning nende vahelistest suhtarvudest annab ülevaate järgnev tabel.

	2015 tegelik	2016 prognoos	2017 eelarve
Maksumaksjate arv	7 475	7 901	8 367
Maksumaksjate arvu muutus	7,3%	5,7%	5,9%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	126 137 244	143 747 864	159 840 437
Sissetulek maksumaksja kohta kuus	1 406	1 516	1 592
Sissetuleku kasv	6,8%	7,8%	5,0%
Tulumaksu laekumine	14 654 611	16 700 611	18 560 000
Tulumaksu laekumise kasv	13,6%	14,0%	11,1%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,62%	11,62%	11,61%

Võrreldes eelarvestrateegiaga aastateks 2017 – 2020 on tulumaksu laekumist suurendatud 302 103 € võrra. Põhjuseks on eelarvestrateegia ja eelarve koostamise vahelisel perioodil ilmnunud asjaolud:

	eelarvestrateegias	eelarves
Maksumaksjate arvu kasv, 2016	+5,3%	+5,7%
Maksumaksjate arvu kasv, 2017	+4,5%	+5,9%
Sissetuleku kasv maksumaksja kohta, 2016	+7,9%	+7,8%

Maamaks. Koduomanike maksukoormuse vähendamiseks kaotati 2013. aastast maamaks kodu alusele maale tiheasustusega piirkonnas kuni 1500 m² ja hajaasustusega piirkonnas kuni 2 ha ulatuses. Lähtudes 2013.a. laekumisest ja asjaolust, et kinnitatud valla üldplaneeringu tulemusel suurenev tiheasustusega piirkondade osakaal toob kaasa maamaksust vabastatud ala vähenemise, kavandati 2014.a. eelarves laekumiseks 820 000 eurot, tegelik laekumine oli 870 449 eurot. 2015.a. eelarve oli 880 000 eurot, tegelik laekumine oli 875 540 eurot. Sellest tulenevalt kavandati 2016.a. eelarvesse 875 000 eurot, tegelik laekumine võib jääda mõnevõrra väiksemaks. Samas peaks 2016.a. laekuma 897 000 eurot, kui ei jääks võlglasti. 2017.a. eelarveprognoos 880 000 eurot.

Muud maksutulud. 2015.aastaks oli eelarves planeeritud reklaamimaksu laekumine 69 000 eurot, tegelik laekumine oli ainult 58 799 eurot. Sellest tulenevalt kavandati 2016.aastaks maksulaekumine samal tasemel, 55 000 eurot. Reklaamimaksu laekumine on äärmiselt ebastabiilne, sõltub juhuslikest asjaoludest. 2016.a. laekumise prognoos on 62 441 eurot, 2017.a. eelarvesse on kavandatud 63 700 eurot.

32 Kaupade ja teenuste müük

Riigilõiv

2016.a. eelarves on kavandatud tulu 80 000 eurot. 2017.a. on lähtudes teadaolevatest ehitusobjektidest planeeritud tuluks 78 000 eurot. Prognoositakse ehitustegevuse mõningast aeglustumist.

Tulud majandustegevusest, üüri- ja renditulud, õiguste müük

2017. a. eelarvesse on planeeritud laekumine 3 199 402 eurot. Suurima osa selle grupi tuludest, 27%, moodustavad lasteaedade osalustasud – 862 659 eurot. 2016.a. eelarves on kavandatud tuluks 2 653 689 eurot. 2017.a. eelarve suurenemine 545 713 euro võrra on tingitud põhiosas Järveküla kompleksis avatava spordikeskuse ja huvialakooli tegevustulude kasvust (+319 483 €), õiguste müügi summa kasvust (+131 849 €) ja lasteaedade osalustasu ning haridusteenuste müügi kasvust 76 547 euro võrra.

Tulude laekumise kava on järgnevas tabelis:

	Teenuste müük	Toidu- rahad	Osalus- tasud	Töö- vihikud	Hooldus- tasud	Üüri- ja renditulud	Õiguste müük
Spordikeskus	602 890						
Elamu- ja kommunaalmajandus						96 775	
Vaida Põhikool		6 498					
Jüri Gümnaasium	21 424	60 490		6 600			
Lagedi Põhikool	6 775	15 625					
Peetri Põhikool	20 440	23 250					
Järveküla kool	2 120	13 596					
Rae Huvialakool	224 438						
Peetri lasteaed	10 500	98 700	227 490				
Lasteaed Pillerpall	216	18 242	38 964				
Lasteaed Taaramäe	2 348	42 090	86 514				
Lasteaed Tõruke	398	36 931	67 603				
Lasteaed Assaku	1 568	30 460	61 509				
Lasteaed Õie	427	33 892	62 759				
Uuesalu lasteaed		9 708	21 080				
Lagedi lasteaed		23 372	47 785				
Lagedi lastehoid		2 161	6 076				
Aruheina lasteaed	1 960	83 351	109 103				
Lasteaed Võsuke	980	61 904	133 780				
Jüri raamatukogu (Jüri + Peetri filiaal)	455						

	Teenuste müük	Toidu- rahad	Osalus- tasud	Töö- vihikud	Hooldus- tasud	Üüri- ja renditulud	Õiguste müük
Vaida raamatukogu	4 450						
Lagedi raamatukogu	20						
Rae Kultuurikeskus	15 000						
Rae Hooldekodu	1 261				105 000		
Vallavalitsus	5 944						69 127
Maaamet							314 108
Reklaam ajalehes	22 000						
Perearstide kommunaal- teenuste eest						17 980	
Lastelaagri toetused						4 464	
Eelhariduse teenuse müük			79 772				
Teise taseme haridus teenuse müük			135 036				
Kokku	945 613	562 268	1 077 467	6 600	105 000	119 219	383 235

Kaupade ja teenuste müügi summat on detailsemast tuluanalüüsist tulenevalt võrreldes eelarvestrateegiaga suurendatud 377 402 euro võrra.

35 Saadavad toetused

Toetused jagunevad sihtotstarbelisteks ja mittesihtotstarbelisteks. Sihtotstarbeliste toetustena on prognoositav laekumine riiklikelt struktuuridelt 188 806 eurot, mis jaguneb:

- koolipiima ja –puuvilja kulude katteks 52 905 eurot;
- Lagedi reoveepuhasti likvideerimiseks 45 000 eurot;
- lapsehoiuteenuse toetus 43 320 eurot
- raamatukogudele teavikute soetamiseks 21 141 eurot;
- hajaasustuse programmi toetusteks 15 000 eurot;
- õppelaenude hüvitamiseks 5 180 eurot;
- õpilasmaleva kulude katmiseks 3 660 eurot;
- Huvialakoolile pillide ostmiseks 2 600 eurot.

Mittesihtotstarbelise toetusena käsitletakse toetusfondi kaudu saadavaid toetusi kogusummas 3 875 023 eurot hariduskulude katmiseks (s.h. koolitoidu kulude katmiseks 324 597 €) ja 267 000 eurot kohalike teede korrashoiuks. Summa on prognoositud lähtudes 2016.a. kehtivatest põhimõtetest, kusjuures personalikulu summat on suurendatud 4% võrra, ja õpilaste arvu muutusest.

38 Muud tegevustulud

2016. a eelarvesse on arvestatud kokku 139 000 eurot tasusid loodusressursside kasutusõigusest. Lähtutud on 2015.a. laekumise prognoosist

PÕHITEGEVUSE KULUD

Majandusliku sisu järgi on kulud jaotunud järgnevalt:

- antavad toetused tegevuskuludeks 1 121 643 eurot, vähenemine võrreldes 2016.a. eelarvega 0,3%;
- personalikulud 14 891 533 eurot, suurenemine võrreldes 2016.a. eelarvega 17,6%;
- majandamiskulud 7 951 509 eurot, suurenemine võrreldes 2016.a. eelarvega 2,8%;
- muud kulud 70 000 eurot, suurenemine võrreldes 2016.a. eelarvega 5,6%.

Muutuste põhjused on esitatud tegevusalade lõikes.

Kulud tegevusalade järgi

Kulude jagunemist 2017. a. eelarves tegevusalade järgi iseloomustab alljärgnev tabel:

Kulud tegevusala järgi	Eelarve		2017 eelarve/ 2016 eelarve	Osatähtsus tegevuskuludest	
	2016	2017		2016	2017
Üldised valitsus- sektori teenused	1 001 535	1 151 014	14,9%	4,6%	4,8%
Avalik kord ja julgeolek	35 664	68 560	92,2%	0,2%	0,3%
Majandus	800 321	794 285	-0,8%	3,7%	3,3%
Keskkonnakaitse	143 062	449 032	213,9%	0,7%	1,9%
Elamu- ja kommu- naalmajandus	797 354	639 120	-19,8%	3,7%	2,7%
Tervishoid	21 272	29 917	40,6%	0,1%	0,1%
Vabaaeg, kultuur, religioon	1 843 163	2 204 798	19,6%	8,5%	9,2%
Haridus	15 999 327	17 678 988	10,5%	74,1%	73,6%
Sotsiaalne kaitse	944 827	1 018 972	7,8%	4,4%	4,2%
KOKKU	21 586 525	24 034 686	11,3%	100,0%	100,0%

Alljärgnevalt antakse ülevaade kuluartiklite lõikes kuludest, millest moodustuvad tabelis toodud tegevusalade kulud.

Kõikide allasutuste personalikuludesse on arvestatud keskmiselt palgatõusuks 5% ja tulemustasudeks 2-3% aasta töötasufondist, vallavalitsuse ametnike ja töötajate palgatõusuks keskmiselt 5,2%. Üldhariduskoolide riikliku õppekava tunde andvatele õpetajatele on tagatud töötasu alammäär 1 040 eurot (kui riigi poolt eraldatav miinimum on 1 000 eurot), lasteaedade ja huvialakooli õpetajatel 958 eurot. Hoonete majandamiskulude prognoosimisel on aluseks võetud 2015.a II poolaasta ja 2016.a I poolaasta tegelikud kulud. Kommunaalteenuste kallinemist ei ole prognoositud.

01 Üldised valitsussektori teenused

2017.aastaks on planeeritud osas 01 Üldised valitsussektori teenused põhitegevuse kulud kokku 1 151 014 eurot. Võrreldes 2016.a eelarvega kulud suurenevad 14,9%.

Osa 01111 **Vallavolikogu** – planeeritud kulud summas 99 842 eurot, suurenemine 95,4% (toetused 9,3%, personalikulud 97,8%, majandamiskulud 115,4%). Toetustena on kajastatud valla teeneteplaadiga kaasnev rahaline kingitus valla aukodanikule, suurenemine tingitud töötasu alammäära tõusust. Personalikulude kasvu põhjuseks on 01.01.2017 jõustuv Rae Vallavolikogu 20.09.2016 määrus number 59. Volikogu töö eest tasu määraks kuus hakkab olema statistikaameti andmetel valla palgatöötaja eelmise aasta kuukeskmine brutotulu, mille alusel arvestatakse jooksva aasta tasud 1. märtsist järgnevas 12 kuuks. Majandamiskuludesse on planeeritud volikogu ruumi kuue arvuti uuendamine.

Osa 01112 **Vallavalitsus** - planeeritud kulud on 921 764 eurot. Suurenemine võrreldes 2016. aasta eelarvega 5,0%. Personalikulud suurenevad 2,4% ja majandamiskulud 16,4%. Vallavalitsuse personalikulude all kajastuvad vallavanema, abivallavanemate, vallasekretäri, kantselei töötajate ja rahandusameti töötajate töötasud. Majandamiskuludesse on täiendavalt kavandatud kulud beebipakkidele 8 000 eurot, lusikapeo korraldamiseks 9 800 eurot, Rae valla vaatega postkaartide komplekti tellimiseks 2 250 eurot, valla eelarvest makstavaid toetusi tutvustava brošüüri trükkimiseks 3 000 eurot

Toetustena on kajastatud liikmemaksud Eesti Raamatupidajate Kogule, MTÜ Põhja-Harju Koostöökogule ja MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskusele. Hetkel puuduvad täpsed andmed liikmemaksude suuruse kohta 2017.aastal ja summat korrigeeritakse andmete saamisel.

Osa 01114 **Reservfond** – on planeeritud 2017.a. 60 000 eurot.

Osa 016006 **Muud valitsussektori teenused** – sellel tegevusalal kajastatakse Eesti Maaomavalitsuste Liidu ja Harjumaa Omavalitsuste Liidu liikmemaksud. Liikmemaksude suurus täpsustatakse pärast elanike arvu aastalõpu seisu teadasaamist ja läbirääkimisi. Esitatud eelnõus on HOL-i liikmemaksuks ette nähtud 21 474 eurot ja EMOL-i liikmemaksuks 10 609 eurot.

Osa 016007 **Kohalikud valimised** – sellel tegevusalal on 2017. aasta oktoobris toimuva kohaliku omavalitsuse volikogu valimisega seotud kuludeks 37 325 eurot.

03 Avalik kord ja julgeolek

Avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks on eelarves kavandatud MTÜ-le Rae TPS kulude kompenseerimiseks 15 000 eurot valla üldise turvalisuse hoidmiseks, Põhja-Eesti Päästkeskuse poolt renditavate ruumide kommunaalkuludeks 3 700 eurot (laekub neilt tuludena tagasi), turvateenuse ostmiseks AS-It G4S Eesti 11 000 eurot. HOL korraldab Harjumaa omavalitsustele ühise serveriga valvekaamerate soetamise, mille omaosaluse ja paigaldamise kulud katab vald. Remonti ja hooldust vajavad vallamaja, Kirikupargi ja Vaidas olemasolevad valvekaamerad. Nimetatud kuludeks on planeeritud 36 000 eurot. Kokku on kulud 68 560 eurot, suurenemine võrreldes 2016.a eelarvega 92,2%.

04 Majandus

Kokku kulud majandusele 794 285 eurot. Võrreldes 2016.aasta eelarvega on kulud vähenenud 0,8%.

Osa 04210 **Põllumajandus (maakorraldus)** – planeeritud kulud on 245 029 eurot, suurenemine 2,7%. Selle tegevusala all on arvestatud maa- ja keskkonnaameti 8 töötaja kulud. Võrreldes 2016. aastaga on suurenenud personalikulud 3,2% (põhjuseks planeeritud palgatõus) ja majandamiskulud 12,8% (koolitus ja infotehnoloogia kulude tõus). Majandamiskuludes on munitsipaalmaade mõõdistamise ja kinnistute jagamisega seotud kuludeks 8 000 eurot.

Osa 04430 **Ehitus** - planeeritud kulud on 141 751 eurot, kasv 8,3%. Selle tegevusala all on arvestatud maa- ja keskkonnaameti 5 töötaja kulud. Personalikulud kasvavad 6,5% (planeeritud palgatõus) ja majandamiskulud 30,0% (koolitus ja infotehnoloogia kulude tõus).

Osa 04510 **Maanteetransport** – planeeritud kulud 360 555 eurot (-13,0%), sh valla teede ja tänavate aastaringseks hoolduseks vastavalt hankelepingule 258 768 eurot, markeerimistödeks 9 500 eurot ja liiklusmärkide hooldamiseks 3 000 eurot. Majandamiskulu väheneb 13,5%, kuna uus teede hooldusleping on soodsam. Personalikulude 5,1% kasvu põhjuseks on palgatõus.

Osa 04730 **Turism** - planeeritud summa 450 eurot on kavandatud virtuaaltuuri täiendamiseks.

Osa 04740 **Territoriaalne planeerimine** – kulud 46 500 eurot (+200,0 %). 2017.aastal on kavas Jüri keskväljaku arhitektuurivõistluse korraldamine.

05 Keskkonnakaitse

Kulutused keskkonnakaitsele on planeeritud 449 032 eurot, kulud suurenevad 213,9%. Seni elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusalal kajastatud heakorra kulud on 2017.aastal üle toodud uuele tegevusalale 05101 Avalike alade puhastus.

Osa 05100 **Jäätmekäitlus** – kokku 18 509 eurot, vähenemine 24,8%. Planeeritud tegevused: ohtlike jäätmete kogumine ja kogumiskampaania, kevadine ülevallaline puhastusaktsioon, jäätmepunktide haldamine..

Osa 05101 **Avalike alade puhastus** – kokku 282 066 eurot, sellest personalikulu 124 169 eurot (8 ametikohta) ja majandamiskulu 157 897 eurot. 2016. aastal oli heakorralduste eelarve 213 703 eurot. Ühise riigihanke Rae valla teede ja haljasalade heakorralduste teenuse ostmiseks võitnud OÜ-le Üle tasub vald heakorralduste eest 5 426,40 eurot kuus. Heakorraldatav pind on suurenenud 24%.

Osa 05200 **Heitvee käitlus** – toetus summas 20 000 eurot on planeeritud AS-le Elveso sademevee ärajuhtimise ja puhastamise jooksvate- ning arenduskulude katmiseks.

Osa 05600 **Muu keskkonnakaitse, s.h. haldus** – 128 457 eurot, suurenemine 30,5%. Toetustena on käsitletud toetus 4 790 eurot Jüri Gümnaasiumi Vilistlaskogule Keskkonnafoorumi korraldamiseks. Veel on kavandatud vahendeid lemmikloomaregistri haldustasude tasumiseks, Sosnovski karuputke tõrjeks, looduskaitsealuste objektide hoolduseks, konkursi „Kaunis kodu“ läbiviimiseks, KIK-i abirahaga (45 000 eurot) Lagedi reoveepuhasti likvideerimiseks. Majandamiskulud suurenevad võrreldes 2016.aasta eelarvega 212,9%.

Selle tegevusala all on arvestatud maa- ja keskkonnaameti 2 töötaja kulud. Personalikulud vähenevad 27,2% kuna struktuurist eemaldatakse 1 ametikoht.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

2017.a. eelarves on planeeritud elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks 639 120 eurot. Kulud vähenevad 19,8%. Vastavalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendile kajastatakse alates 01.01.2017 heakorralduste tegevusalal 05101 Avalike alade puhastus.

Osa 06400 – **Tänavavalgustus** – planeeritud kulud 215 000 eurot valla territooriumil oleva tänavavalgustuse korrashoiuks ja elektrienergia kuluks. Kulud jäävad 2016. aasta tasemele.

Osa 066 – **Muu elamu ja kommunaalmajandus** – planeeritud kulud kokku 424 120 eurot (vähenemine 27,2%). Võrreldes 2016. aasta eelarvega vähenevad personalikulud 43,2% ja majandamiskulu 18,5%. Vähenemise põhjuseks on heakorralduste viimine tegevusalale 05101 Avalike alade puhastus (282 066 eurot)

Hajaasustuse programmist toetatakse majapidamiste veesüsteemidega, kanalisatsioonisüsteemidega, juurdepääsuteedega ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi 46 982 euro ulatuses. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33,3% projekti abikõlblikest kuludest. Vastavalt programmdokumendi punktile 2.1 peab toetusest vähemalt 50% moodustama kohaliku omavalitsuse üksuse poolne rahaline panus. Projekti maksimaalne rahaline panus ühe majapidamise kohta on 6 500 eurot ehk kohaliku omavalitsuse poolne maksimaalne panus on 3 250 eurot. 2017.aastaks on planeeritud selle projekti toetuseks 30 000 eurot (sellest valla osa 15 000 eurot, riigi osa 15 000 eurot) ja 2016.aasta taotlusvooru lõppmaksete (10%) tegemiseks 1 982 eurot.

Mittetulundusühendustele sihtotstarbeliste toetuste maksmise korra alusel makstavaid toetusi on planeeritud 15 000 eurot.

Personalikuludesse on planeeritud palgatõus ja hooajatöödeks sõlmitavad töövõtulepingute alusel töötavate isikute töötasu..

Kalmistu kuludeks on planeeritud 44 077 eurot (sh personalikulu 24 583 eurot), hulkuvate loomadega seotud kuludeks 10 000 eurot, elamu- ja kommunaalmajanduse haldamise kuludeks 323 061 eurot (sh personalikulu 108 750 eurot).

07 Tervishoid

Planeeritud kulud 29 917 eurot, suurenemine 40,6%. Tervishoiukuludena on eelarves Jüri Tervisekeskuse, Vaida ja Lagedi perearstipunktide ning kiirabikeskuse majandamiskulud. Tegevusalal 07 4001 Jüri Tervisekeskus kajastatakse ainult perearstide poolt üüritud ruumide kulud.

08 Vaba aeg, kultuur ja religioon

Osa 081 – **Vabaaja- ja sporditeenused** – planeeritud kulud kokku 1 501 089 eurot. Võrreldes 2016.a.eelarvega on suurenemine 26,6%. Personalikulud kasvavad 64,1% ja majandamiskulud 24,4%, toetused vähenevad 12,9%. Huvitegevuse kulude hüvitamise eelarve viidud uuele tegevusala koodile 095102 ja muudetud kultuuriürituste koodi (oli 08208).

1. Osa 081021 - **Sporditegevus**– kokku summas 115 000 eurot (suurenemine 22,2%). Sellest 105 000 eurot on planeeritud noorsportlastele treeningukulude hüvitamiseks (700-le lapsele 150 eurot) vastavalt kehtestatud korrale ja 10 000 eurot parimate sportlaste premeerimiseks.
2. Osa 081022 - **Rae valla Spordikeskus (Jüris, Peetris, Lagedil, Vaidas, Järvekülas)** – planeeritud kulud on 1 073 167 eurot. Võrreldes 2016. aastaga suurenevad kulud 41,0%, sh personalikulu 41,9% ja majandamiskulu 40,5%. Lisaks palgatõusule on eelarves Järveküla filiaali töötajate terve aasta tööjõukulu (90 147 eurot). Vaida Põhikooli kuludest on spordikeskuse eelarvesse toodud spordisaali ja staadioni kulud (17 683 eurot). Majandamiskulude suurenemise põhjuseks on ka 2016.aasta novembris avatud Järveküla filiaali terve aasta kulud (259 273 eurot).
3. Osa 081027 - **Spordiüritused** – planeeritud kulud 31 600 eurot., sh 24 600 eurot vastavalt kehtestatud korrale määratavad toetused spordiürituste korraldamiseks, 6 000 eurot valla paremate sportlaste vastuvõtu korraldamiseks. 2016. aastal kajastati need kulud osas 08109 vaba aja tegevus.
4. Osa 08103 – **Puhkepargid** – planeeritud kulud on 31 400 eurot ujumiskohtade suviseks korrashoiuks, Kirikumõisa pargi, *skateparkide*, mänguväljakute ja terviseraja korrashoiuks. 2016. aasta eelarvega võrreldes kulud vähenevad 9,2%.
5. Osa 08107 – **Noorsootöö ja noortekeskus**– planeeritud kulud on 112 461 eurot. Jaanuaris 2017 alustab valla asutusena tööd Rae Noortekeskus.

Tänane lahendus, kus teenust pakub MTÜ, on liigselt bürookraatlik ja ei taga kummalegi poolele kindlustunnet. Avatud noorsootöö korraldamine allasutuse poolt on paindlikum, läbipaistvam ja jätkusuutlikum ning võimaldab seada pikemaajalisi eesmärgi. Seni avatud Jüri ja Lagedi noortetoale lisanduvad 2017. aastal noortetoad ka Vaidas ja Peetri kandis. Rae Noortekeskuse struktuuri kuuluvad juhataja 1,0 ja noorsootöötaja 4,0 ametikohta.

6. Osa 08109 – **Vaba aja tegevused** – planeeritud kulud kokku on 137 461 eurot s.h. – kulud lastelaagritele kuluhüvitiste maksmiseks 31 500 eurot, õpilasmaleva korraldamiseks 33 741 eurot, Rae Valla Alevite- ja Külavanemate Seltsi toetus Rae valla alevite ja külade üritusteks 35 000 eurot (sh 5 000 eurot rahastamist leidvate projektide toetamiseks), kultuuriürituste korraldamiseks 27 944 eurot (Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine, Rae valla fotokonkurss, käsitöölaad, Jõulukontsert Jüri kirikus jm.) ja kultuuriprojektide toetuseks 9 276 eurot.

Osa 082 – **Kultuuriteenused** – planeeritud kulud kokku 613 608 eurot. Kulud suurenevad 9,7%, sh personalikulud 10,5% ja majandamiskulud 8,5%. Toetused jäävad 2016.aasta tasemele. Personalikulude osas on kõikidele raamatukogudele arvestatud raamatukoguhoidjate palgatõusuks 12,5%. Kõikide raamatukogude teavikute soetamise riigipoolne toetus on jäetud 2016.aasta tasemele. Summat korrigeeritakse, kui saab teatavaks tegelik riigipoolse toetuse suurus.

1. Osa 082011 - **Jüri Raamatukogu (koos haruraamatukoguga Peetris)** – kulud kokku 280 781 eurot ehk 15,1% enam kui 2016.a. Personalikulude osas on kasv 17,0% ja majandamiskulude osas 11,9 %. Suurenenud töökoormuse tõttu on Peetri haruraamatukogu struktuuri lisatud raamatukoguhoidja 0,25 ametikohta.
2. Osa 082012 - **Vaida Raamatukogu** – 60 382 eurot (-1,1%). Personalikulud suurenevad 6,2% ja majandamiskulud vähenevad 12,3%. Personalikuludesse on arvestatud Eesti Post toetuse arvelt postiteenuste osutamise eest raamatukogutöötajatele makstav lisatasu. 2016. Aasta eelarves oli majanduskuludesse arvestatud ruumide remondikulu (värvimine) 2 800 eurot.
3. Osa 082013 - **Lagedi Raamatukogu** – 61 726 eurot (+ 4,9% rohkem). Võrreldes 2016. aasta eelarvega suurenevad personalikulud 5,3% ja majandamiskulud 4,1%.
4. Osa 08202 - **Rae kultuurikeskus** - planeeritud kulud 206 135 eurot (+7,9%). Personalikulud suurenevad 4,3% ja majandamiskulud 11,6%. Ürituste korraldamiseks ja kultuurikeskuses tegutsevate huviringide tegevuseks on kavandatud 55 956 eurot. Inventari on plaanis soetada 6 782 euro väärtuses (ekraan, suure saali laud, rahvatantsuriided).
5. Osa 08203 - **Muuseumid** – planeeritud kulud on 4 583 eurot (+18,9,0%) . Eesti Vabadusvõitluse Muuseumi Lagedil toetatakse 3 000 euroga.

Personalikuludesse on arvestatud ajalookonverentsi lektorite ja arhiivikorrastaja tasud.

Osa 083 – **Ringhääling ja kirjastamine** – 85 301 eurot (-9,0%). Personalikulud vähenevad 23,9% ja majandamiskulud suurenevad 1,8 %. Personalikuludesse on arvestatud mittekoosseisulistele autoritele tasu maksmiseks 2 000 eurot. Majandamiskulude kasvu põhjuseks on ajalehe tiraaži ja lehekülgede arvu suurendamisest tingitud trükkimise ja laiali kande kulude kasv ning digiteegi (fotopanga) haldustasud. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise kajastamiseks ilmub infolehe lisanumber.

Osa 08400 – **Usuasutused** – planeeritud toetussumma 4 800 eurot EELK Jüri kogudusele Jüri kiriku majandamiskulude katteks on 2016. aasta tasemel.

09 Haridus

Osa 091 – Alusharidus

Alushariduse all on planeeritud järgmiste allasutuste kulud: Lasteaed Pillerpall, Lasteaed Taaramäe, Lasteaed Tõruke, Õie Lasteaed koos Uuesalu filiaaliga, Peetri Lasteaed-Põhikooli lasteaed, Assaku Lasteaed koos Aruheina filiaaliga, Lagedi Kooli lasteaed ja Vösukese Lasteaed.

Lasteaedade ülalpidamiskuludeks kokku on kavandatud 6 520 946 eurot (+10,6%), sh. personalikulud 5 152 421 eurot (tegevusala Lasteaed Tõruke 404 645 eurot (+8,0%), Lasteaed Taaramäe 693 656 eurot (+11,7%), Lasteaed Pillerpall 283 218 eurot (+8,3%), Lasteaed Õie 442 522 eurot (+10,5%), Uuesalu Lasteaed 104 715 eurot (+229,8%), Assaku Lasteaed 444 155 eurot (+8,1%), Lagedi Lasteaed koos lastehoiuga 309 400 eurot (+17,9%), Peetri Lasteaed 1 064 133 eurot (+8,0%), Lasteaed Aruheina 623 737 eurot (+9,3%), Lasteaed Vösukese 783 240 eurot (+9,9%).

Lasteaedade õpetajatele on tagatud töötasu alammäär 958 eurot. Tegevusala Lagedi Lasteaed personalikuludesse on arvestatud 2017. aasta sügisel valmiva uue lasteaia kahe lisarühma õpetajate ja majanduspersonali kulud. Uus maja ehitatakse 120-le lapsele. Majanduspersonalile on arvestatud keskmiseks palgatõusuks 5%. Uuesalu Lasteaed avati 2016 augustis, seega on 2017. aasta eelarve kulud 8 kuu kulude võrra suuremad.

Majandamiskulude suuruseks on 1 368 524 eurot, suurenemine 8,3% sh tegevusala Lasteaed Tõruke 106 301 eurot (+6,6%), Lasteaed Taaramäe 251 496 eurot (+28,8%), Lasteaed Pillerpall 68 708 eurot (-0,7%), Lasteaed Õie 126 113 eurot (-2,6%), Uuesalu Lasteaed 29 579 eurot (+60,1%), Assaku Lasteaed 112 714 eurot (16,2%), Lagedi Lasteaed koos lastehoiuga 63 704 eurot (+5,2%), Peetri Lasteaed 272 075 eurot (-4,6%), Lasteaed Aruheina 180 756 eurot (+20,8%), Lasteaed Vösukese 157 078 eurot (-1,4%).

Lasteaed Aruheina eelarves on 5 940 eurot õuesõppe varjualuse tellimiseks, Lasteaed Assakul 4 155 eurot prügimaja ehitamiseks ja vaheaia paigaldamiseks, Lasteaed Taaramäe 45 540 eurot köögi ventilatsiooni ümberehitamiseks, Lasteaed Tõruke 2 500 eurot õuevahendite (tegelussein, pugemistoru) ja suuskade ostmiseks, Lasteaed Vösukese 2 200 eurot Tarzaniraja soetamiseks, Lasteaed

Õie 10 000 eurot 2016. aastal alustatud fassaadi remondi lõpetamiseks. Lasteaed Aruheina eelarves on 19 580 eurot eralapsehoidude toitlustusteenuse kulud .

Alushariduse teenuse ostmiseks on planeeritud 889 280 eurot. Eralasteaedade toetuse määraks on valla lasteaedade keskmine kohamaksumus ja lapsehoiutoetuse määraks 310 eurot kuus. Lapsehoiuteenuse ostmist on planeeritud 100 lapsele, eralasteaia toetus 80 lapsele ja munitsipaallasteaedade teenuse ostmist 121 lapsele. Lapsehoiuteenuse ostmise kuludest 43 320 eurot kaetakse SA Innove toetuse arvelt (projekt „Lapsehoiukohtade loomine Peetri teeninduspiirkonnas“).

Osa 092 – **Esimese ja teise taseme haridus** – kulud kokku 8 061 911 eurot. Riigi poolt toetusfondiga eraldatavate hariduskulude arvestamise aluseks on võetud 2015.aastal kehtestatud põhimõtted ja õpilaste arv ehis-e andmetel 30.oktoobri seisuga. Kulude planeerimisel on arvestatud õpetaja töötasu alammääraks 1 000 eurot, lõtkuks 20%, klassitäituvuseks põhikoolis 24 õpilast ja gümnaasiumi osas 32 õpilast. Riigipoolne toetus on omavalitsusüksuse põhine. Vahendite jaotus korrigeeritakse pärast Vabariigi Valitsuse määruse „2017.aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi vahendite jaotus ning jaotamise ulatus, tingimused ja kord“ vastuvõtmist. Kõikidel koolidel on personalikuludes PGS §37 ettenähtud tugispetsialistide töötasu. Ringjuhtidele ja pikapäevarühma kasvatajatele on tagatud töötasu alammäär 958, tugispetsialistide töötasu on viidud õpetajatega samale tasemele. eurot. Ülejäänud töötajate personalikulude keskmiseks tõusuks on arvestatud 5%. 2017. aastal makstakse õpetajatele valla eelarvest omavahendite arvelt lisatasu 40 eurot 1,0 ametikoha kohta kuus.

- 1. Peetri Lasteaed-Põhikooli** kooli tegevuskuludeks kokku on planeeritud 1 810 995 eurot, sellest personalikulud 1 492 597 eurot (+8,5%), majandamiskulud 318 398 eurot (-1,1%). Riigi toetusest on arvestatud personalikuludeks 959 465 eurot ja majandamiskuludeks (koolitus, õppevahendid, koolilõuna) 48 093 eurot. Seisuga 13.10.2016 oli kooli nimekirjas 697 õpilast.
- 2. Lagedi Kooli** kooliosa tegevuskuludeks on planeeritud 649 509 eurot (+8,4%), sellest personalikulud 533 602 eurot (+10,6%), majandamiskulud 115 907 eurot (-0,8%) Riigi toetusest on arvestatud personalikuludeks 235 717 eurot ja majandamiskuludeks (koolitus, õppevahendid, koolilõuna) 10 764 eurot. Seisuga 13.10.2016 oli kooli nimekirjas 156 õpilast.
- 3. Vaida Põhikooli** tegevuskuludeks on planeeritud 612 422 eurot, (-10,2%), sellest personalikulud 499 947 eurot (+12,7%), majandamiskulud 112 475 eurot (-52,8%). Riigi toetusest on arvestatud personalikuludeks 232 142 eurot ja majandamiskuludeks (koolitus, õppevahendid, koolilõuna) 7 659 eurot. Seisuga 13.10.2016 oli kooli nimekirjas 108 õpilast. 2016. aasta eelarves oli majandamiskuludesse arvestatud juurdeehituse sisustamise kuludeks 100 000 eurot. 2017.aastal on kooli majandamiskuludest spordisaali ja staadioni kulud tõstetud spordikeskuse tegevusala eelarvesse.

4. **Järveküla Põhikooli** tegevuskuludeks on planeeritud 1 420 098 eurot, sellest personalikulud 718 460 eurot ja majandamiskulud 701 638 eurot. 2016. aasta eelarves oli sisustamiseks ja muudeks majandamiskuludeks planeeritud 480 000 eurot, personalikuludeks 30 774 eurot. Riigi toetusest on arvestatud personalikuludeks 381 358 eurot ja majandamiskuludeks (koolitus, õppevahendid, koolilõuna) 20 700 eurot. Seisuga 13.10.2016 oli kooli nimekirjas 300 õpilast.
5. **Jüri Gümnaasiumi** tegevuskuludeks on planeeritud 3 051 669 eurot (+4,3%) sellest personalikulud 2 444 525 eurot (+8,8%), majandamiskulud 607 054 eurot (-10,7%). Riigi toetusest on arvestatud personalikuludeks 1 468 869 eurot ja majandamiskuludeks (koolitus, õppevahendid, koolilõuna) 76 866 eurot. Seisuga 13.10.2016 oli kooli nimekirjas 1 114 õpilast.
6. **Hariduse reserv-** 112 542 eurot on ette nähtud sügisel lisanduvate klasside kulude katteks.
7. **Teise taseme hariduse teenuse ostmiseks** on planeeritud 404 676 eurot (+12,2%). Teistes omavalitsustes õppijate arvuks on prognoositud 349 ja erakoolides 80. PGS § 83 lõike 7 kohane omavalitsustevahelise arvlemise piirsummaks on arvestatud 93 eurot (Tallinna linnaga arvlemisel 67 eurot) õpilase kohta kuus. 2016. a arvlemise piirsumma on 87 eurot õpilase kohta kuus. Piirsumma täpsustatakse 10.novembri õpilaste arvust lähtuvalt ja selle kinnitab Vabariigi Valitsus.

Osa 095 – Taseme alusel mittemääratletav haridus

1. Osa 095101 – **Rae Huvialakool** – muusika-, kunsti-, üldkultuuri- ja spordiosakonna kuludeks on planeeritud 923 519 eurot (sh spordiosakond 228 538 eurot). Võrreldes 2016. aastaga on kulud suurenenud 43,7%, sh personalikulud suurenevad 45,7% ja majandamiskulud 33,2%. Toetuste reale on planeeritud Muusikakoolide Liidu liikmemaks. Õpetajatele ja treeneritele on tagatud töötasu alammäär 958 eurot. 2016/2017 õppeaasta 1.novembri seisuga õppis Rae Huvialakoolis 595 õpilast, neist 387 spordiosakonnas ja 368 kunsti-, muusika- ja tantsuosakonnas. 2017.aastal suurendatakse personali koosseisu 6,8 õpetaja ametikoha võrra. Spordiosakond kasutab treeningute läbiviimiseks Rae valla Spordikeskuse ruume, mille kohta peetakse arvestust sisekäibena, st. eelarves kajastamata.
2. Osa 09510 – **Huvitegevus-** kulud kokku 78 600 eurot, sh huvitegevuse kulude hüvitamiseks vastavalt kehtestatud korrale 45 000 eurot (300 lapsele 150 eurot) ja Tallinna munitsipaalhuvikoolides käivate Rae valla laste huvihariduse eest tasumiseks 33 600 eurot.

Osa 096 – Hariduse abiteenused – kulud kokku 1 057 927 eurot (+8,6%).

1. Osa 09600 **Koolitransport** – kulu 229 417 eurot õpilasvedude teostamiseks (-5,7%). Õpilasliinide kuludeks on kavandatud 187 548 eurot. Teistes

omavalitsustes päevases õppevormis õppivate gümnaasistide, erivajadusega või muukeelsete laste transpordikulude kompenseerimiseks on planeeritud 41 869 eurot.

2. Osa 09601 **Koolitoit** summas 793 444 eurot Rae valla koolides käivate õpilaste ja koolipersonali toitlustamiseks. Rae valla koolide õpilaste koolilõuna maksumuseks on arvestatud 0,78 senti päevas, 175 õppepäeva, õpilaste arv oktoobri seisuga. Koolide sööklate personalikuludeks on planeeritud 314 706 eurot (+18,5%). Sellele tegevusalale on arvestatud 28,75 ametikoha tööjõukulud koos 5% palgatõusuga.

3. Osa 09609 **Muud hariduse abiteenused** – planeeritud kulu 35 067 eurot. Rae valla haridusalase tunnustamise korra alusel peetakse meeles rahaliste kingitustega kuld- ja hõbemedaliga ning kiituskirjaga lõpetajaid, olümpiaadidel ja konkurssidel edukalt esinenud õpilasi ja nende juhendajaid, gümnaasiumi kolme riigieksami parima punktisummaga lõpetajat, aasta õpetajat.

Majandamiskuludena on planeeritud parimate õpilaste vastuvõtu, I klassi astujate kingituste, põhikoolide ja gümnaasiumi lõpetajate lillede, õpetajate päeva tähistamise, ülevallaliste olümpiaadide ja viktoriinide kulud, ettevõtlikkuse konverentsi korraldamise kulud. Kokku 19 831 eurot.

Osa 098 – **Hariduse haldamine** – planeeritud kulu 146 805 eurot. Personalikuludesse on arvestatud Haridus- ja sotsiaalameti 5 ametikoha palgakulu. Kulud kokku on kasvanud 1,4%. sh personalikulud +3,2% ja majandamiskulud -4,8%. Haridusteenuste haldamissüsteemide tarkvara arendamiseks on planeeritud 15 000 eurot.

10 Sotsiaalne kaitse

2017.a. eelarves on planeeritud sotsiaalse kaitse kuludeks kokku 1 018 972 eurot. Kulud suurenevad 7,8%. Toetuste määrad jäävad 2016.aasta tasemele.

Osa 101 – **Haigete ja puuetega inimeste sotsiaalseks kaitseks** on 2017.a. planeeritud 68 457 eurot (+101,3%). Toetus ette nähtud täiskasvanud puuetega inimeste hooldajatele hooldajatoetuste maksmiseks (9 700 eurot). Riigipoolne puuetega laste hooldajatoetus lisatakse eelarvesse pärast toetuse suuruse teadasaamist. Majandamiskuludes on 26 000 eurot puuetega laste ja noorte päevahoiuteenuse ostmiseks, sotsiaaltranspordi teenuse käivitamiseks 10 000 eurot.

Koos Maardu Linnavalitsusega on esitatud taotlus määruse „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ tegevuse 2.2.1 „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“ toetuse saamiseks, et arendada koduteenust, tugiisikuteenust, isikliku abistaja teenust. Projekti omaosaluse katteks on eelarves 2 000 eurot.

Projekti „Erivajadustega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ omaosaluseks kavandatud 6 000 eurot.

Personalikuludesse on arvestatud puudega inimese isikliku abistaja ja puudega laste tugiisikute töötasu.

Osa 1020 – Eakate sotsiaalne kaitse

1. **Rae Hooldekodu** kulud 265 233 eurot, millest personalikulud 191 453 eurot ja majandamiskulud 73 780 eurot. Võrreldes 2016. aasta eelarvega suurenevad personalikulud 5,5% ja majandamiskulud 1,6%. Palgatõusuks on arvestatud keskmiselt 5%.
2. **Sotsiaalhoolekandeametite teenuste ostmiseks** planeeritud 30 000 eurot, 2016.aastaga. võrreldes +17,2%. Arvestatud on hoolekandeteenuse ostmise 9-le inimesele.
3. **Muu eakate sotsiaalse kaitse** kulud 68 000 eurot (+32,6%). Siia alla kuuluvad taastusravi, ravimite/hambaravi ja prillide toetus ning valla poolt makstav matusetootus.
4. Osa 104 – **Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse** – kulud sotsiaaltoetusteks kohalikust eelarvest, kokku summas 401 114 eurot, vähenemine võrreldes 2016.aastaga 0,5%.

Põhilised toetused ja üksiktoetuste määrad on eelarves kavandatud järgmiselt:

toetuse liik	toetuse määr	eelarve
koduse mudilase toetus	150	150 372
sünnitoetus	320	102 400
ranitsatoetus	170	70 040
suurperede, eestkosteperede ja puudega lapse vanema emadepäeva toetus	100	16 300
suurperede, eestkosteperede ja puudega lapse vanema jõulutoetus	100	16 300
vähemkindlustatud pere lapse koolitoetus	100	2 000
küttetoetus	32	1 344
eakate sünnipäevatoetus	50	8 050
Tšernobõli veterani toetus	100	1 200
muud toetused		11 586
kokku		379 592

Majandamiskuludena käsitletakse vallas töötavate lastekaitse spetsialistide ja tugiisiku poolt organiseeritavaid koolitusi ja nõustamisi abivajavatele peredele ning vähemkindlustatud pere lastele ostetavaid õpilaskodu- ja turvakodu teenuseid. Kavandatav summa 21 522 eurot.

Osa 107 – **Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse (riiklik toimetulekutoetus, vajadusepõhine peretoetus)** – summat ei planeerita, kuna 2016.aasta jääk

kantakse üle 2017.aastasse. Summat täpsustatakse peale toetusfondi ametlikku kinnitamist.

Osa 1090 – **Muu sotsiaalne kaitse. s.h. sots. kaitse alase tegevuse haldamine** – planeeritud kulud 186 169 eurot (+21,3%). Personalikulud suurenevad 23,4%. Personalikuludesse on arvestatud sotsiaalvaldkonna 6 ametikoha palgakulu (2017 lisatakse struktuuri lastekaitse spetsialisti 1,0 ametikoht). Majandamiskulu suureneb 10,6%. Majandamiskuludesse on kavandatud kulud lamajate haigete transpordiks, valla poolt korraldatavate matuste korraldamiseks, toidubussi toetamiseks, ülevallalise pensionäride ja suurperede jõulupeo korraldamiseks.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Põhivara soetamine

Tabelis on esitatud andmed põhivara soetustest tegevusala rühmade lõikes 2015-2017.

	2015		korrig.-tud eelarve	2016		2017	
	tegelik kulu	% inv.-st		prognoos	% inv.-st	eelarve	% inv.-st
Põhivara soetus kokku, s.h.	3 414 229	100,0	14 738 600	13 368 144	100,0	9 720 338	100,0
Üldised valitsus- sektori teenused	0	0,0	3 000	2 993	0,0	0	0
Majandus	2 242 696	65,7	1 545 652	639 501	4,8	3 362 719	34,6
Keskkonnakaitse	14 940	0,4	0	0	0,0	269 520	2,8
Elamu- ja kommu- naalmajandus	83 340	2,4	312 600	109 773	0,8	703 588	7,2
Tervishoid	10 152	0,3	300 000	202 388	1,5	86 186	0,9
Vaba aeg, kultuur, religioon	84 723	2,5	29 000	19 940	0,2	186 050	1,9
Haridus	958 877	28,1	12 528 348	12 393 549	92,7	5 077 275	52,2
Sotsiaalne kaitse	19 501	0,6	20 000	0	0,0	35 000	0,4

2016.a. planeeritud investeeringutest jääb prognoosi alusel tegemata töid summas 1,4 miljonit eurot (9%). 1,1 miljonit eurot jääb kasutamata teede ja tänavavalgustuse valdkonnas. Põhjuseks on tegevuskava muutus seoses uue bussiliini nr 132 avamisega, millest tulenevalt sõlmiti uued kokkulepped Maanteeametiga ja ilmastikust põhjustatud kahe teehitusobjekti lõpetamise nihkumine 2017.a. kevadesse. 0,2 miljonit eurot jääb kasutamata Järveküla kooli ehituse tellija reservi vahendeid.

2017.a. investeeringute kava jaguneb tegevusalade järgi järgnevalt:

04 Majandus kokku 3 362 719 eurot (koguinvesteeringutest 34,6%), millest:

1. Teede rekonstrueerimiseks, projekteerimiseks ja ehituseks planeeritakse 3 361 219 eurot (99,96%).
 - Aaviku – Vaida kergliiklustee projekteerimine ja ehitamine 542 900 eurot. Kavandatud abiraha 461 465 eurot, millest 25 500 eurot laekub 2017.a., 435 965 eurot tõenäoliselt 2018.a.
 - Ehituse – Rebase – Kasemäe 3. etapp 450 000 eurot.
 - Rae-Assaku kergliiklustee projekteerimine ja ehitamine 423 850 eurot, s.h. abi fondidest 360 273 eurot, millest 17 000 eurot peaks laekuma 2017.a., 343 273 eurot aga 2018.a.
 - Mõigu tee ehitus (Küti-Peetri tee lõik) 300 000 eurot.
 - Laste tn projekteerimine ja rekonstrueerimine 322 000 eurot.
 - Lagedi ripsild 170 000 eurot.
 - Niinesaare - Kuldala tee asfaldi teine kiht 100 000 eurot.
 - Liiva tee (Järveküla) tolmuva kate 100 000 eurot.
 - Raadiojaama tee tolmuva kate 100 000 eurot.
 - Peetri tee (lõik Vana-Tartu mnt - Pargi tee) asfaltkatte remont 80 000 eurot.
 - Põdra tee bussitaskute ehitus 65 000 eurot.
 - Tammiku tee asfaltkatte remont 60 000 eurot.
 - Vana-Järveküla tee katte pindamine 30 000 eurot.
 - Jüri - Lagedi kergliiklustee projekteerimine 20 000 eurot.
 - Rebase-Kasemäe-Aruküla teede vahelise piirkonna teede 3.etapi projekteerimine 15 000 eurot.
 - Lagedi - Tuulevälja kergliiklustee projekteerimine 15 000 eurot.
 - Tammiku-Väljaku ühenduse projekteerimine 7 000 eurot.
 - Kergliiklusteede ehitamiseks maade võõrandamine 100 000 eurot
 - Peetri - Tallinn kergliiklustee ja valgustuse ehitus (2016.a. lõpetamata jäänud osa) 417 924 eurot.
 - Peetri bussitaskute ehitus (2016.a. tegemata jäänud osa) 42 545 eurot.

Abiprojektidega objektidel ei ole abi mitte saamisel ehitamine reaalne.

2. Geinfosüsteemi arendamiseks 1 500 eurot (0,04%).

05 Keskkonnakaitse kokku 269 520 eurot (koguinvesteeringutest 2,8%), millest:

1. Jüri jäätmejaama ehitamiseks 269 520 eurot, sh kavandatud abiraha 65 000 eurot.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus kokku 703 588 eurot (koguinvesteeringutest 7,2%), millest:

1. Elamumajanduse valdkonnas Rae koolimaja korteri väljaostmine ja muud elamumajanduse tööd 230 000 eurot.
2. Kalmistu veevõtusüsteemi ehitus 8 588 eurot.
3. Vaida aleviku tänavavalgustuse ehitamine 465 000 eurot.

07 Tervishoid kokku 86 186 eurot (koguinvesteeringutest 0,9%), millest:

1. Jüri Tervisekeskuse ehitamisega seotud kulud kooskõlas finantsplaaniga 86 186 eurot.

08 Vaba aeg, kultuur, religioon kokku 186 050 eurot (koguinvesteeringutest 1,9%), millest:

1. Investeeringud Jüri terviseraja valgustusse, Männi tee 4a spordiväljaku ehitamiseks ja Piritä – Ülemiste kanali terviseraja rajamiseks 114 500 eurot.
2. Spordikeskuse katuse renoveerimine 25 390 eurot.
3. Suusarajamasina soetamine 38 000 eurot.
4. Kultuurikeskuse inventari soetamine 8 160 eurot.

09 Haridus kokku 5 077 275 eurot (52,2% koguinvesteeringutest), millest:

1. Vaida Põhikooli laienduse/renoveerimise teine etapp 1 700 000 eurot, sh abiraha 1 000 000 eurot.
2. Lagedi lasteaia ehitamine 1 700 000 eurot.
3. Järveküla lasteaia ehitus 1 500 000 eurot, sh abirahad 472 500 eurot. Eelarvesse on kavandatud prognoosi alusel 2017.a. aastal maksmisele minev osa ja saadav abiraha summa. Ehitustöö lõpeb 2018.a.
4. Lasteaed Taaramäe inventar 44 635 eurot.
5. Lasteaed Tõruke piirdeaia ja valgustuse ehitamine 34 894 eurot.
6. Lasteaed Pillerpall – renoveerimistöde 2.osa 34 500 eurot.
7. Rae Huvialakooli Jüris ja Järvekülas pillide soetamine, 25 800 eurot , sh 18 130 eurot projektirahadest.
8. Jüri Gümnaasiumi katuse renoveerimine 19 946 eurot.
9. Lasteaed Aruheina inventar 11 500 eurot.
10. Peetri lasteaia inventar 6 000 eurot.

10 Sotsiaalne kaitse kokku 35 000 eurot (0,4% koguinvesteeringutest), millest:

1. Rae Hooldekodu soojatrassi ja veetorustiku rekonstrueerimine 35 000 eurot.

Põhivara müük

Põhivara müüki on kavandatud 650 625 euro ulatuses. Tuludesse on kavandatud järgnevate objektide müük 31% tõenäosusega.

Pähklimäe tee 11, 13, 14, 16, 18, 20	1 050 000
Tuuleveski tee 2 ja 4 (9 916 m ² ja 5 363 m ²)	480 000
Õie – Ülase kvartal (8,5 ha)	450 000
Õlleköögi tee 20 (0,3 ha)	99 000
Kokku	2 079 000

Müügi tõenäosus	33,(3)%
Eelarvesse võetud	693 000

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine

Riiklikelt struktuuridelt kavandatakse taotlema sihtfinantseerimisi 2 139 629 eurot:

1. Vaida põhikooli 2. etapi renoveerimiseks 1 000 000 eurot.
2. Peetri – Tallinn kergliiklustee 2016 / 2017.a. teostatud ehitamistöde eest abiraha 489 499 eurot.
3. Järveküla lasteaia ehitustööde 2017.a. laekuv abiraha 472 500 eurot.
4. Jüri jäätmejaama ehitamiseks 65 000 eurot.
5. Jüri terviseraja valgustuse ehitamiseks ja suusarajamasina soetamiseks 52 000 eurot.
6. Kergliiklusteede projekteerimiseks 42 500 eurot.
7. Huvialakooli muusikainstrumentide soetamiseks 18 130 eurot.

Toetuste mittedaamist korral 2016. aastal nimetatud projektid ei teostu.

Finantstulud ja -kulud

Finantskuludeks on investeerimislaienude intressid, summaks on kavandatud 76 255 eurot. Prognoos on tehtud hetke pangalaenude intressitasemeid arvestades.

EELARVE TULEM

2016.a. korrigeeritud eelarve tulem on -9 094 185 eurot. Eelarve tulemi prognoos on -5 972 536 eurot, muutus 3 121 649 eurot. Sellise muutuse põhjustavad järgmised tegurid:

- Põhitegevuse tulude eelarve prognoositav ületamine 452 800 euro võrra;
- Põhitegevuse kulude eelarve prognoositav kokkuhoid 1 162 660 euro võrra;
- Investeerimistegevuse mahu vähenemine võrreldes eelarvega 1 506 189 euro võrra.

2017.a. eelarve tulem on -3 746 720 eurot. See tähendab, et eelarvesse kavandatud põhitegevuse kulude, põhivara soetuse ja finantskulude kogusumma (33 831 278 eurot) on 3 746 720 euro võrra suurem põhitegevuse tulude, põhivara müügi tulude, põhivara soetuseks saadava sihtfinantseerimise tulude kogusummast (30 084 559 eurot).

FINANTSEERIMISTEGEVUS ja LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

	2015 tegelik	2016 prognoos	2017 eelarve
Rahalised vahendid perioodi alguses	271 733	1 289 397	289 633
Põhitegevuse tulud	21 879 510	24 574 450	27 251 930
Põhitegevuse kulud	-18 091 979	-20 423 865	-24 034 686
Investeeringustegevus	-2 509 567	-10 123 121	-6 963 964
Kohustuste võtmine	500 000	6 000 000	6 500 000
Kohustuste tasumine	-760 300	-1 027 228	-1 743 718
Rahalised vahendid perioodi lõpus	1 289 397	289 633	1 299 195
Võlakohustused perioodi lõpus	6 540 402	11 513 174	16 269 456
Netovõlakoormus eurodes	5 251 005	11 223 541	14 970 261
Netovõlakoormuse määr	24,0%	45,7%	54,9%

EELARVES KAJASTAMATA SISEKÄIBED

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 5 lõikest 4 tulenevalt võib üksuste finantsolukorra täpsustamiseks ja eelarve täiendamiseks eelarveväliselt kajastada hallatavate asutuste vahelisi tehinguid.

Rae valla Spordikeskuse (Jüris, Peetris, Lagedil, Vaidas, Järvekülas) ja koolide kasutavad teised hallatavad asutused järgmistes mahtudes:

Asutus	Rae valla Spordikeskus					Koolid			
	Jüri	Lagedi	Vaida	Peetri	Järve- küla	Jüri	Lagedi	Peetri	Huviala- kool
Lasteaed Pilleripall	26								
Huvialakool	30 200	1 400	1 700	7 000	7 900	3 510	9 000	3 600	
Jüri Gümnaasium	60 000								18 504
Vaida põhikool	300		8 000						
Peetri lasteaed- põhikool				21 000	1 200				
Lagedi kool		6 500							
Järveküla põhikool					44 000				
Kokku	90 526	7 900	9 700	28 000	53 100	3 510	9 000	3 600	18 504

Kasutuste summade arvestamise aluseks on kinnitatud rendihinnad. Arvestuslik eelarveväline tulu on kokku 223 840 eurot .

Mart Võrklaev
Vallavanem